

wpięty 26.02.21.
IK.VPWA.0622.2.25/21

Dr hab. n. med. Michał Mazurek

Zabrze, dnia 24.02.2021 r.

Śląskie Centrum Chorób Serca

Ul. Marii Curie Skłodowskiej 9

41-800 Zabrze

Ocena dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego

dr n. med. Izabeli Wojtkowskiej

w postępowaniu o uzyskanie stopnia naukowego doktora habilitowanego

1. Sylwetka Kandydatki

Dr n. med. Izabela Wojtkowska uzyskała dyplom lekarza w 1996 r. kończąc studia medyczne na Akademii Medycznej w Białymstoku. Stopień naukowy doktora nauk medycznych otrzymała w 2006 r. na podstawie rozprawy doktorskiej pt. „Migotanie przedsionków u pacjentów z zaawansowaną niewydolnością serca”, której promotorem był prof. dr hab. med. W. Musiał. Specjalistką z zakresu chorób wewnętrznych I stopnia została w roku 1999, a II stopnia w roku 2004. Dr n. med. Izabela Wojtkowska jest również od 2011 r. specjalistką w dziedzinie kardiologii.

W latach 1996-2006 pracowała w Klinice Kardiologii w Państwowym Szpitalu Klinicznym Akademii Medycznej (obecnie Uniwersytecki Szpital Medyczny) w Białymstoku. Następnie swoją karierę zawodową i naukową związała z Instytutem Kardiologii im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, gdzie od 2006 r. aż do dzisiaj pracuje w Klinice Intensywnej Terapii Kardiologicznej.

2. Dorobek naukowy Kandydatki

Na dorobek naukowy Kandydatki składa się 17 prac oryginalnych, w tym 11 ze wskaźnikiem Impact Factor (IF) po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych, 7 opisów przypadków, w tym 3 z IF, a także 3 prace poglądowe, wszystkie po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych. Łączny IF dr n. med. Izabeli Wojtkowskiej wynosi 27.254, a punktacja KBN/MNiSW – 392.5, liczba cytowań wg Web of Science – 39, a Indeks Hirscha - 3. Należy zaznaczyć, że prezentowana ocena dorobku naukowego została podsumowana dnia 26.11.2019 r. i aktualny (z dnia 23.02.2021 r.) wskaźnik Hirscha Kandydatki wynosi 5, a liczba cytowań 88 (wg Scopus). Dr n. med. Izabela Wojtkowska istotnie zwiększyła swój dorobek naukowy po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych. Warto zaznaczyć, że tematyka podejmowanych prac badawczych jest spójna i poza pracami będącymi przedmiotem postępowania habilitacyjnego Kandydatka jest współautorem prac dotyczących roli interleukiny 6 (IL-6) w chorobach układu krążenia, a także prac obejmujących postępowanie u chorych z ostrymi zespołami wieńcowymi.

3. Osiągnięcie naukowe będące przedmiotem postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego nauk medycznych

Jako osiągnięcie naukowe Kandydatka przedstawiła spójny cykl czterech publikacji zatytułowany „Ocena ekspresji receptora jądrowego PPAR- γ w tkankach lewej komory serca oraz aorty u chorych z chorobą niedokrwienną w aspekcie rozwoju niewydolności serca”. Łączny IF cyklu wynosi 10.081, a Kandydatka jest pierwszym autorem we wszystkich pracach przedstawianego cyklu.

Pierwsza publikacja dotyczy identyfikacji i potwierdzenia obecności receptorów PPAR- γ w tkankach lewej komory serca oraz aorty u ludzi. Do badania Kandydatkę skłonił fakt bardzo nielicznych doniesień literaturowych w tym zakresie. Autorka potwierdziła występowanie receptorów PPAR- γ w tkankach lewej komory serca oraz aorty u ludzi oraz wykazała porównywalny poziom ekspresji receptorów w obu lokalizacjach.

W drugiej pracy Kandydatka weryfikowała hipotezę, czy istnieje korelacja między ekspresją receptorów PPAR- γ w tkankach lewej komory serca oraz aorty, a rozwojem niewydolności serca u pacjentów z chorobą wieńcową leczonych pomostowaniem aortalno-wieńcowym (CABG). Na podstawie przeprowadzonych analiz Autorka stwierdzała, że poziom ekspresji receptora PPAR- γ nie może stanowić przydatnego klinicznie wskaźnika predykcyjnego wystąpienia niewydolności serca.

Celem trzeciej pracy cyklu była odpowiedź na pytanie czy ekspresja receptorów PPAR- γ wpływa na tolerancję wysiłku u pacjentów z chorobą wieńcową leczonych za pomocą CABG, u których rozwinęła się niewydolność serca. Również w tym badaniu Autorka nie potwierdziła związku między stopniem ekspresji receptorów PPAR- γ , a rozwojem niewydolności serca czy tolerancją wysiłku u chorych leczonych za pomocą CABG.

Ostatnia praca cyklu to próba znalezienia związku między polimorfizmami genów TNF- α (G-308>A) i PPAR G2 (Pro12A1a), a ryzykiem rozwoju niewydolności serca u pacjentów z chorobą niedokrwienną serca. Również w tym badaniu Autorka nie wykazała korelacji między badanymi polimorfizmami genowymi, a ryzykiem wystąpienia niewydolności serca po CABG.

Podsumowując cykl prac przedstawiony przez Kandydatkę należy stwierdzić, że dr n. med. Izabela Wojtkowska jest w pełni dojrzałym naukowcem i ekspertem w dziedzinie

receptorów PPAR- γ . Prace są oryginalne, prawidłowo metodycznie zaprojektowane i przeprowadzone oraz opublikowane w prestiżowych czasopismach z IF. Zagadnienia naukowe jakim Kandydatka poświęciła swoją uwagę są bardzo ważne z klinicznego punktu widzenia. Epidemia niewydolności serca, którą aktualnie obserwujemy skłania do stałego poszukiwania nowych, doskonalszych metod diagnostyki i leczenia celem poprawy komfortu oraz przedłużenia życia pacjentów. Mimo wielu uznanych i skutecznych metod terapii choroby wieńcowej i niewydolności serca, rokowanie pacjentów z już rozwiniętą chorobą jest często bardzo poważne. Dodatkowo, wiele skutecznych metod leczenia charakteryzuje bardzo wysoka inwazyjność, np. CABG, zabiegi z zakresu elektroterapii i elektrofizjologii (np. terapia synchronizująca serce, ablacje migotania przedsionków i arytmii komorowych), różne metody mechanicznego wspomaganie układu krążenia czy transplantacja serca. Tym samym, renesans przeżywają aktualnie badania podstawowe, mające na celu, komplementarnie do metod opisanych powyżej, poszukiwanie nowych, być może lepszych, skuteczniejszych metod prewencji, diagnostyki i leczenia choroby wieńcowej i niewydolności serca.

Trzy z czterech prac cyklu przedstawionych przez Kandydatkę są negatywne. Nie oznacza to oczywiście, że wpływ ekspresji receptorów PPAR- γ nie będzie w tej materii dalej intensywnie badany. Ekspresja genów pod wpływem różnych czynników transkrypcyjnych i oddziałujących na nie agonistów (zarówno nieselektywnych, jak i selektywnych) jest bardzo złożona i może prowadzić do rozbieżnych obserwacji klinicznych. Z jednej strony publikowane dane wskazują, że receptory PPAR- γ mają znaczenie w prawidłowym metabolizmie glukozy oraz lipidów i wykazują „działanie przeciwmiażdżycowe”. Z drugiej jednak strony, agoniści receptorów PPAR- γ mogą prowadzić również do szeregu działań niepożądanych z klinicznego punktu widzenia, takich jak zaostrzenie niewydolności serca, przyrost masy ciała, utrata masy kostnej, nasilenie komorowych zaburzenia rytmu itd.

W tym świetle, tym cenniejsze wydają się badania Kandydatki – tylko ciągle testowanie i weryfikowanie kolejnych hipotez badawczych, może ostatecznie doprowadzić do powstania gotowego produktu medycznego.

4. Pozostałe osiągnięcia naukowo-badawcze

Prace naukowe opublikowane przez Kandydatkę, nie włączone do cyklu prac cechują się wysokim poziomem naukowym. Dużą część tych prac stanowią publikacje dotyczące roli IL-6 oraz jej szlaków przewodnictwa w schorzeniach układu krążenia. Oceniono w nich szczególnie rolę tej plejotropowej cytokiny oraz jej receptorów w patogenezie powikłań występujących podczas niedokrwienia i reperfuzji w ostrych zespołach wieńcowych, jak i u pacjentów ze stabilną chorobą wieńcową.

Dr n. med. Izabela Wojtkowska jest również współautorką dwóch prac powstałych na podstawie międzynarodowego rejestru EPICOR (long-term follow-up of antithrombotic management patterns in acute coronary syndrome patients), w którym udział wzięło ponad 420 ośrodków z całej Europy, w tym 26 ośrodków w Polsce. Prace te, w których Kandydatka jest pierwszym oraz drugim autorem, dotyczą sposobu postępowania wśród chorych z ostrymi zespołami wieńcowymi (OZW). Dokonano w nich, między innymi, cennego z klinicznego punktu widzenia porównania leczenia przeciwkrzepliwego i przeciwplatekowego u pacjentów z OZW w Polsce i w pozostałych krajach Europy.

Aktywność naukowa Kandydatki realizowana była we współpracy z trzema ośrodkami, tj. Kliniką Kardiologii Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, Zakładem Onkologii Molekularnej i Translacyjnej Instytutu Onkologii w Warszawie oraz Zakładem Patologii Ogólnej i Doświadczalnej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.

W kręgu zainteresowań dr n. med. Izabeli Wojtkowskiej jest również niewydolność serca. Kandydatka była kierownikiem i wykonawcą łącznie 4 prac statutowych i 2 grantów ministerialnych dotyczących różnych aspektów niewydolności serca.

Inne osiągnięcia naukowe i organizacyjne obejmują udział w programach międzynarodowych, czynny udział w organizacji dwóch naukowych konferencji krajowych, członkostwo w 6 sekcjach i towarzystwach naukowych, opieka nad lekarzami w charakterze kierownika specjalizacji oraz czynny udział z wygłoszeniem wykładów na konferencjach naukowych krajowych i zagranicznych.

5. Podsumowanie

Podsumowując przedstawiony mi dorobek naukowy dr n. med. Izabeli Wojtkowskiej stwierdzam, że spełnia on wymogi stawiane przed kandydatami na stopień doktora habilitowanego nauk medycznych. Tym samym, rekomenduję Radzie Naukowej Narodowego Instytutu Kardiologii dopuszczenie dr n. med. Izabeli Wojtkowskiej do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego.

Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrzu
KATEDRA KARDIOLOGII,
WRODZONYCH WAD SERCA I ELEKTROTERAPII
ODDZIAŁ KLINICZNY KARDIOLOGII ŚUM
41-800 Zabrze, ul. M. Curie-Skłodowskiej 9
tel. 32 271 34 11, fax 32 37 33 722

dr hab. n. med.
Michał Mazurek
kardiolog 2290957

